

Grundläggande granskning Förbundsdirektionen

Konstmuseet i Norr

Mars 2021

pwc

Hans Forsström
Ida Pelli
Jonathan Melkko

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla verkställande organ.

Förbundsrevisionen, i sin roll som Konstmuseets styrande organ, ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med tilldelade uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste direktionen bygga upp system och verktyg för ledning, styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa verktyg tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Revisionsobjektet i denna granskning är förbundsrevisionen i sin roll som förbundsstyrelse.

Syfte och revisionsfrågor

Revisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 9 och 12. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har förbundsrevisionens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande områden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder: översiktlig nivå
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin.

Metod och avgränsning

Analys av för granskningen relevant dokumentation, främst styrande dokument såsom planer/motsvarande, budget, verksamhetsplan, internbudget, internkontrollplaner, uppföljningar av ekonomi och verksamhet samt protokoll.

Ett underlag anpassat för förbundsrevisionen sammanställs till revisorerna utifrån iakttagelser i dokumentgranskningen samt väsentliga händelser under året. Överläggningar mellan direktionen och revisorerna genomförs baserat på underlaget.

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och rött (otillräckligt). I övrigt se avsnitt ”syfte och revisionsfrågor”.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	Grön	Verksamhetsplan för 2020 antogs 2019-09-11.
2. Budget	Grön	Reviderad budget för 2020 antogs 2020-06-04. Budget uppgår för 2020 till: 12 750 000 kr
3. Mål	Grön	Från verksamhetsplanen framgår sammanlagt 21 st visioner/mål för verksamheten. Målen är indelade i följande perspektiv/område: <ul style="list-style-type: none"> • Konstnärlig verksamhet (6 st mål) • Förmedling (8 st mål) • Stödfunktioner (7 st mål)
	Grön	Från verksamhetsplanen framgår även ett mål för ekonomin: <ul style="list-style-type: none"> • Balanserad ekonomi
	Grön	Vi har inte tagit del av mätbara indikatorer eller liknande. Däremot har målen följts upp vid sammanträdena och vid årsredovisningen, se 5a för måluppfyllelse.
4. Rapportering och åtgärder	Röd	Vi har inte tagit del av direktiv för verksamhetens rapportering till direktionen. Vi noterar att delegationsordning finns upprättad samt att uppföljning av fattade beslut hanteras löpande på direktionens möten enligt protokoll.
	Grön	Vi har inte tagit del av direktiv. Dock så sker rapportering kontinuerligt, se 4c.
	Grön	Från protokollsgranskning kan vi notera att rapportering av måluppfyllelse och ekonomiskt resultat sker löpande på direktionens sammanträden, samt vid delårsrapport och årsredovisning.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	Gul	Direktionen har inte vidtagit åtgärder utifrån rapportering av måluppfyllelse som lämnats vid sammanträden. Däremot framgår av både protokoll, delår-och årsrapport att lokalfrågorna samt pandemin har haft en negativ påverkan på möjligheten att uppfylla målen, i form av restriktioner och nedstängningar. Det ekonomiska resultatet visar på överskott.
e) Är direktionens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?	Gul	Se 4d.
5. Måluppfyllelse	Gul	<p>Från årsredovisningen framkommer följande måluppfyllelse inom de 3 perspektiven/områdena:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konstrnärlig verksamhet <ul style="list-style-type: none"> • Åtgärdat = 3 st • Ej åtgärdat = 3 st • Förmedling <ul style="list-style-type: none"> • Åtgärdat = 7 st • Ej åtgärdat = 1 st • Stödfunktioner <ul style="list-style-type: none"> • Åtgärdat = 3 st • Ej åtgärdat = 4 st <p>Sammanlagt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Åtgärdat = 13 st • Ej åtgärdat = 8 st
b) När direktionen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	<p>Från årsredovisningen framkommer följande resultat för helåret:</p> <p>+ 5 538 925 kr</p> <p>Årets resultat för 2020 innebär således att det ekonomiska målet om <i>Balanserad ekonomi</i> uppnås.</p>

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Direktionen kan i delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2020.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Direktionen kan verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2020. Resultat mot driftbudget: +5 538 925 kr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till direktionens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2020. Vi noterar att internkontrollplan för 2020-2021 finns upprättad. Dock antog direktionen planen 2020-10-06 och innan dess fanns ingen antagen internkontrollplan. Vidare noterar vi att riskbedömning och handlingsplan, i samband med att Konstmuseet i Norrs nya organisation, har upprättats och antagits av direktionen 2020-06-04.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till direktionen:

- Att anta direktiv/instruktion (t ex årshjul) för verksamhetens rapportering till direktionen.
- Att vid behov vidta tydliga åtgärder för att öka måluppfyllelsen för verksamheten.
- Att anta internkontrollplan i sådant skede att planen är aktuell för hela verksamhetsåret.

Iakttagelser, bl.a. från fg. år samt frågor till direktionen

Särskilda iakttagelser/frågeställningar till direktionen	Noteringar/avvikelser
<p>Beskriv översiktligt hur covid-19 har påverkat förbundets/direktionens:</p> <ul style="list-style-type: none">- verksamhet, personal, ekonomi- vilka beslut som har tagits kopplat till ovanstående?	<p>Pandemin har påverkat allt i stort sett. Men "tur i oturen" var museets nya organisation på plats och endast Selma samt ett vikariat har varit anställda under pandemin, vilket har påverkat ekonomin positivt. Inga uppsägningar har behövt göras, däremot har museievärdarna inte fått några nya avtal.</p> <p>En direkt följd av pandemin är att museet fått stängas två gånger, vilket påverkar målpuffyllelsen. Ekonomiskt har pandemin lett till överskott pga uteblivna kostnader bla. Museet har inte gjort anspråk på krisstöd.</p> <p>Pandemin har medfört ett behov av att arbeta digitalt, vilket har krävt omplanering. Upplevelsen är att museet lyckats ställa om verksamheten och att det underlättat att vara en liten organisation. Digital verksamhet kommer enligt diskussionen fortsätta, och en uppföljning planeras. Direktionen uppges vara nöjda med verksamheten. Mycket nya besökare och lättare att nå ut till alla kommuner är några positiva effekter av det digitala arbetet.</p>

Iakttagelser, bl.a. från fg. år samt frågor till direktionen

Särskilda iakttagelser/frågeställningar till direktionen	Noteringar/avvikelser
<p>Hur säkerställs att rapportering av ekonomi och verksamhet sker ändamålsenligt? Vi har inte noterat särskilda direktiv för återrapportering till direktionen.</p> <p>Hur ser arbetet ut kring omorganisationen? Vi noterar att nya organisationen antogs av direktionen 2020-06-04.</p> <p>Vi noterar återkommande problematik kring konstmuseets verksamhetslokaler. Bl.a. har en tidsplanering med anledning av Kiruna kommuns svar på Konstmuseet i Norrs frågor upprättats över när särskilda aktiviteter ska vara genomförda. Har aktiviteterna genomförts enligt tidsplaneringen? Som sista aktivitet skulle en digital orienteringstavla vara på plats i december.</p>	<p>Direktionen arbetar efter ett årshjul/cykel men den är inte nedskriven. Den löpande informationen som direktionen får uppges vara bra, och direktionen följer löpande upp fattade beslut. Det går att formalisera processen mer.</p> <p>Direktionen arbetar vidare med den nya organisationen. Organisationen kommer att utvärderas under året, och nu inväntas att pandemin ska gå över för att kunna testa den.</p> <p>Det är fortsatt problem med museets lokaler, och uppfattningen är att det inte kommer att vara löst snart. Dock finns ett erbjudande om ersättningslokaler från kommunen i det nya kulturhuset, vilket upplevs positivt. Planering för inflytt är sensommar/tidig höst, med försök till tidigare inflytt. Nu inväntas besiktning. Om direktionen hade vetat hur lång tid det skulle ta hade man agerat annorlunda och tidigare krävt att få ersättningslokaler.</p> <p>I dagsläget finns nästan inga lokaler pga vattenläckor och klimatanläggning som inte fungerar. De största problemen är att hälften av lokalerna plötsligt inte kunde användas, med två veckors varsel för att planera om. Renoveringen skulle vara klar i årsskiftet men är nu planerad till augusti. Det går inte att teckna avtal med konstnärer och ej förvara konst.</p>

Iakttagelser, bl.a. från fg. år samt frågor till direktionen

Särskilda iakttagelser/frågeställningar till direktionen	Noteringar/avvikelser
Behandling av årsredovisning och ansvarsfrihetsfrågan hanteras olika av medlemmarna. Hur har diskussionen gått med medlemmarna kring detta?	Direktionen har fått denna information från Selma och har lyft frågan med huvudmännen. När frågan behandlas i fullmäktige anmäler direktionen jäv och lämnar rummet och deltar inte i diskussionen. Det framhålls att det är viktigt att ha en samsyn. Det är inte några tjänstepersoner som är med på direktionens möten. Frågan har ställts om ägarsamråd, men direktionen har inte fått någon återkoppling. Det är svårt att få fram en diskussion.
Föregående år hade en arbetsmiljöprocess pågått. Vi ser i protokollen för 2020 att en uppföljningsprocess har pågått under 2020. Hur ser ärendet ut idag?	Det ser bra ut kort sagt. Direktionen har antagit policy och riktlinjer utifrån arbetsmiljön, och beslutade då om när dessa ska revideras och följas upp. Arbetsmiljöverket behandlade frågan i höstas och har avisat anmälan med innehåll, och skickat ut deras beslut om att museet uppfyller kraven.

Iakttagelser, bl.a. från fg. år samt frågor till direktionen

Särskilda iakttagelser/frågeställningar till direktionen	Noteringar/avvikelser
Vilka ses som de största utmaningarna enligt direktionen?	<p>En utmaning är det stora överskottet för året. Det är svårt att veta om huvudmännen vill behålla överskottet, men hittills har museet inte fått någon fråga om det. Det kan bli en utmaning att behålla överskottet.</p> <p>Pandemin kommer prägla året. Svårt att ha en publik verksamhet och nå ut i länet, bla att träffas och att komma ut i skolor. Många delar går fortfarande inte att genomföra.</p>
Hur ser direktionen på förutsättningarna för verksamheten och ekonomi inför verksamhetsår 2021? Utifrån det överskott man gör för året, hur förs dialog med medlemmarna kring hantering av detta?	<p>Ingen dialog med huvudmännen har skett än om överskottet, mer än att de vet om det. Det är viktigt att kunna rivstarta med verksamhet efter pandemin, och därför är det viktigt att det finns medel att tillgå. Regionen har inte valt att spara in på bidrag till museet och har förståelse för året som gått och den påverkan som det haft. Kiruna kommun har också sett över extra medel, vilket också det är en positiv signal om vilja att finansiera verksamheten snarare än att hämta hem medel.</p> <p>Med tanke på vaccineringsen så kan läget förhoppningsvis se bättre ut till hösten. Det skapar förutsättningar framöver. Verksamheten ska också vara flexibla till hösten om att kunna ha mer snabbstartade utställningar.</p>